

Com es fa el treball de final de grau

Servei de Llengües Modernes
Universitat de Girona

Universitat de Girona

1. El treball final de grau

- 1.1 Definició
- 1.2 Objectius

2. El format

Índex

3. La planificació

- 3.1 Tècniques de planificació

4. La redacció

- 4.1 Estructura
- 4.2 Comprensibilitat

5. La correcció

- 5.1 Nomes gramaticals
- 5.2 Convencions tipogràfiques

6. La revisió

1. El treball final de grau

1.1 Definició

El treball de final de grau (TFG) ha de ser una monografia, un estudi més o menys extens sobre algun aspecte d'una disciplina científica. S'ha de redactar amb la màxima claredat i rigor possible, i ha de tenir una estructura i una argumentació adequades al tema que s'hi desenvolupa. A més, ha de demostrar una bona capacitat de síntesi de les fonts documentals. Finalment, cal fer una presentació correcta tant de l'ortografia, com de les convencions i la bibliografia.

1.2 Objectius

Cal tenir present que el TFG té per objectiu comunicar, d'una manera organitzada, formal, clara i precisa, els resultats o conclusions a què s'ha arribat en l'estudi d'un tema, així com la metodologia que s'ha utilitzat, el procés seguit, els documents consultats, etc.

En definitiva, es tracta de **facilitar al màxim la transmissió** de l'aportació, recerca o treball, per la qual cosa no s'ha de caure en una redacció complexa o obscura.

Per tant, per elaborar un treball amb èxit cal tenir en compte l'**organització** (format i estructura), l'**autoria** (persuasió, capacitat crítica i argumentativa, ús de les fonts), la **claredat** (llenguatge d'especialitat, comprensibilitat) i la **correcció** (ortografia i convencions).

2. El format

El TFG, com qualsevol document especialitzat, ha de seguir una estructura, un ordre i unes convencions de presentació que, lluny de ser un obstacle, han d'ajudar a organitzar i a precisar allò que s'ha de comunicar.

Es compon de diverses parts:

Portada

La portada ha de ser representativa del contingut del treball. Ha d'incloure el títol del TFG —i el subtítol, si en té—, el nom de l'autor, el nom de l'estudi, el nom de la facultat, de la universitat i la data. Amb tot, cada facultat pot donar les instruccions específiques que consideri convenientes.

Índex de continguts

L'índex acostuma a anar després de la portada. És una llista, disposada segons l'ordre d'exposició del text, dels títols i subtítols de les parts del TFG, i el número de pàgina on comença cadascuna. S'hi inclou des de la introducció fins als annexos, si n'hi ha.

L'índex dels continguts és una guia que orienta els lectors.

Introducció

L'objectiu de la introducció és presentar breument el tema escollit, l'objectiu de la recerca i la metodologia seguida.

Què s'ha de fer en la introducció:

- *Intenteu captar l'atenció del lector*

Com a autors del text, heu d'intentar captar l'atenció del lector, donar-li una idea del tema que es tracta en el treball i suscitar-ne l'interès.

- *Introduïu el tema*

Contextualitzeu: presenteu el tema i proporcioneu aquelles informacions preliminars que ajudin a situar la hipòtesi dins d'un context més extens.

- *Presenteu l'objectiu*

L'objectiu és la idea central, que s'ha de defensar amb arguments, exemples i dades en el desenvolupament del TFG.

- *Esbosseu les idees principals*

Presenteu l'estructura del treball i anuncieu les idees principals que donen suport a la hipòtesi, indiqueu al lector quin és l'argumentació, l'objectiu del treball i consigneu-hi la metodologia emprada. També es poden comentar en aquest apartat les fonts consultades.

Després d'haver llegit la introducció, el lector ha de saber quin és l'objectiu del treball i com s'abordarà.

2. El format

Desenvolupament

El desenvolupament és la part més extensa: és on es reproduïx el procés d'investigació que s'ha dut a terme. Per tant, s'ha d'elaborar amb capacitat crítica i arguments consistents.

Hi ha d'haver un capítol per a cada idea principal, amb un subcapítol per a cada idea secundària.

Hi ha tres grans tipus de desenvolupament:

- cronològic (del més llunyà al més recent)
- comparatiu (del més semblant al més diferent)
- dialèctic (una successió d'afirmacions i de refutacions d'objeccions o idees)

Recordeu que com a autors del text heu de continuar mantenint l'interès del lector i captar-ne l'atenció. Per tant, penseu a mostrar-vos de la mateixa manera al llarg de tot el treball (tractament personal, to, grau de certesa).

El desenvolupament ha de permetre confirmar l'objectiu proposat amb capacitat crítica i arguments consistents.

Conclusions

En aquest apartat s'han de sintetitzar els resultats del treball. Les conclusions no són opinions personals, sinó la valoració final del que s'ha aconseguit amb la investigació.

A l'hora de redactar les conclusions, s'han de recuperar les idees principals, recordar l'objectiu del treball i els lligams lògics que els uneixen. En les conclusions també es poden proposar solucions a alguns problemes detectats, indicar l'aplicació pràctica del TFG o proposar noves vies de recerca.

Bibliografia

La bibliografia és la llista, ordenada alfabèticament, dels documents, les persones i els organismes dels quals s'ha extret la informació.

Segons les disciplines, els estils de citació bibliogràfica poden variar. Entreu a UdGBabel (www.udg.edu/babel), a l'apartat de Gestió de la bibliografia, on trobareu descrits els diversos estils de citació.

Annexos (si s'escau)

Els annexos acostumen a anar després de la bibliografia i cadascun comença en una pàgina nova. Aporten informacions no essencials que completen i faciliten la comprensió del treball: documentació suplementària, dades estadístiques, enquestes, glossaris, etc. És important que recordeu que la informació de cada annex ha d'haver estat anunciada en algun lloc del TFG.

3. La planificació

Un text ben planificat és aquell en què l'autor tria l'opció més apropiada per a una situació comunicativa concreta d'entre la varietat d'opcions que ofereix la llengua per expressar una informació. Si un text vol ser eficaç ha de prestar atenció a la selecció del registre lingüístic, que no és més que l'adaptació de la llengua al destinatari, al tema, a la intenció, etc.

Abans de posar-vos a escriure, cal analitzar la situació comunicativa del text. Això significa tenir present els aspectes següents:

- Qui escriu? (→ autor)
- A qui vull escriure (→ destinatari)
- Sobre què (→ tema)
- Per a què? (→ objectiu)
- Com ho vull escriure (→ registre)

L'autor

L'autor ha de captar l'atenció i mantenir l'interès del lector al llarg del treball. Tot text té un autor que revela la seva presència (apreciacions, pensaments, opinions, actituds, etc.). La presència de l'autor no només és pròpia dels textos de caràcter subjectiu (narracions, memòries, articles d'opinió, etc.), sinó que també és rellevant en un TFG, perquè l'autor és qui ha de saber persuadir el lector i fer que el tema sigui atractiu i interessant. Recordeu, també, que com a autors us heu de mostrar de la mateixa manera al llarg del treball (to, grau de certesa, tractament personal).

Per exemple, són marques d'autoria:

- Manifestar valoracions positives o negatives, incredulitat, ironia, sorpresa, etc.
- Utilitzar augmentatiu, diminutiu, pejoratiu i superlatiu (homenot, filosofastre, excel·lentíssim, feinada, etc.).
- Incloure paraules que denotin valoració (criticar, lamentar, llàstima, admiració, esperança, magnífic, perfecte, molt, poc, massa, bastant, etc.).
- Fer servir algunes figures retòriques, com ara la metàfora, la ironia, la comparació, l'enumeració, etc.

També és una part fonamental de l'autoria d'un text fer un bon ús de les fonts: demostrar capacitat de síntesi dels documents, fer un tractament honest de la informació i citar adequadament la bibliografia.

3. La planificació

Referències a les fonts documentals

Sintetitzeu la informació del material que consulteu i exposeu-la en el treball amb paraules pròpies. No plagieu les fonts documentals.

Penseu que en un treball s'ha d'especificar sempre d'on prové qualsevol informació que no sigui original de l'autor del treball.

Cal marcar entre cometes les cites literals, els extractes i la reproducció de textos que s'insereixen en el discurs general. Si no es fa així, si us apropieu de les idees i les paraules d'altres sense dir-ho, fareu el que se'n diu plagi o engany acadèmic. Així doncs, a peu de pàgina o al final del treball, hi ha d'haver degudament identificada mitjançant numeració la referència bibliogràfica de la cita utilitzada.

Les notes a peu de pàgina tenen dues finalitats:

- a) Donar la referència bibliogràfica d'una citació literal inserida en el discurs.
- b) Treure del text principal dades complementàries o secundàries per alleugerir-ne la lectura.

Penseu a numerar les notes correlativament des del principi del treball fins al final.

Per obtenir més informació, consulteu l'apartat Gestió de la bibliografia a: www.udg.edu/babel.

El destinatari

Atès que no es dona un grau de proximitat amb el receptor, la relació amb el destinatari ha de ser objectiva. Per tant, el treball es pot redactar en primera o tercera persona del singular, o primera persona del plural (actualment, aquesta última és la tècnica més utilitzada).

El tema

Trieu un tema propi de la vostra especialitat que us interessi, contextualitzeu-lo i delimitau-lo amb un objectiu clar. Documenteu-vos i feu resums de les fonts documentals.

L'objectiu comunicatiu

Valoreu si cal argumentar, formular hipòtesis, descriure, informar, narrar, etc. Després cal que desplegueu aquest objectiu amb capacitat crítica i amb arguments consistents.

El registre academicocientífic

La formalitat del registre acadèmic ha de ser elevada, pel fet que es basa en l'objectivitat del coneixement i té com a finalitat comunicar unes idees, unes dades, unes conclusions. El lèxic ha de ser precís, concís i específic.

Abans de començar a redactar, recordeu que cal escriure amb la formalitat pròpia del registre acadèmic, ajustant-lo a la disciplina, les seves convencions i mitjans (text, fórmules, equacions, taules, gràfics, imatges, etc.).

3. La planificació

3.1 Tècniques de planificació

Un cop tingueu clara la situació comunicativa, heu de buscar les idees rellevants que es desenvoluparan al llarg del TFG.

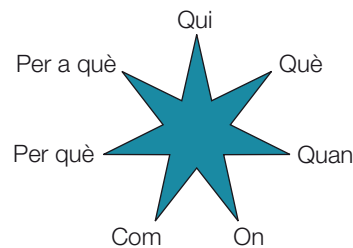
Per tal d'ajudar-vos en aquest procés, us proposem quatre estratègies que podeu utilitzar per generar idees. (No farem referència al procés de documentació: apunts, fonts documentals, etc., ja que és previ; tot i això recordeu que cal sintetitzar la informació de les fonts sense plagiar-la.)

La pluja d'idees

Consisteix a elaborar una llista d'idees, apuntades de manera ràpida i intuïtiva, sense fer valoracions ni preocupar-se per la gramàtica ni per l'ortografia.

Les 7 preguntes de l'estrella

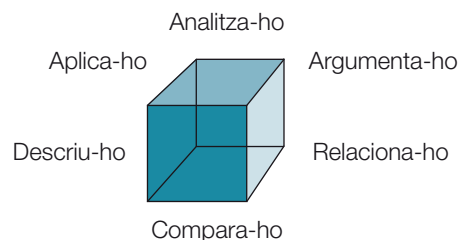
És una guia per explorar conceptes que parteix de la fórmula periodística qui, què, quan, on, com, per què i per a què. Permet centrar-se en els punts essencials del treball.

El cub de les 6 cares

És una tècnica que consisteix a enfocar un tema des de diferents punts de vista.

- *Describeu el tema*, el problema o la hipòtesi del treball.
- *Compareu-lo* amb altres, en què s'assembla o se'n diferencia.
- *Relacioneu-lo* amb altres temes.
- *Analitzeu-lo*: quantes parts té?, quines?, com funcionen?
- *Apliqueu-lo*: per a què serveix?, com s'utilitza?
- *Argumenteu* a favor o en contra del mateix tema.

Relacionar idees

Associar idees és un bon recurs perquè d'una idea en sorgeixin d'altres. Es tracta de buscar relacions lògiques a partir del següent:

- *Idees semblants i contràries*
- *Causes i conseqüències de les idees exposades*

3. La planificació

- Exemples
- Generalitzacions a partir d'idees particulars
- Conclusions

Un cop tenim tota la informació ja podem **seleccionar** aquella que farem servir i aquella que no (agrupar les idees és una bona estratègia). No heu de forçar la inclusió d'una idea que noteu que no està gaire relacionada amb el tema del treball.

I fet això, ara s'han d'**ordenar** les idees a partir de les quals es vol bastir el treball. Us proposem dues eines: el mapa conceptual i l'esquema abans de començar a redactar. Són tècniques per reunir, endreçar i relacionar les idees.

El mapa conceptual

Relaciona les idees i les ordena d'una manera jerarquitzada.

Pel que fa al mapa conceptual:

- Assegureu-vos que les idees principals ocupen un lloc predominant.
- Vigileu de relacionar bé les idees.
- Controleu que no hi hagi desequilibris de contingut entre els diversos grups d'idees.
- Tingueu present que un bon mapa conceptual us dóna l'esquelet del treball.

L'esquema

És l'eina que us deixa la informació més a punt per començar a redactar. Un esquema és una mena de resum dels continguts que es desenvoluparan més endavant, que distingeix clarament les idees principals de les secundàries. L'esquema ajuda a visualitzar l'estructura del text i serveix de guia per recordar tot allò que cal dir i per ordenar-ho.

En relació amb l'esquema:

- Eviteu un excés de subapartats (més de 4 nivells dificulta la comprensió del text).
- Procureu que els apartats quedin equilibrats, és a dir, que cada bloc d'informació tingui més o menys la mateixa complexitat.
- Eviteu els apartats poc ramificats, perquè poden correspondre a idees poc desenvolupades.

Així doncs, el TFG és adequat si:

- Assoleix l'objectiu comunicatiu (explicar, informar, argumentar, descriure, etc.) i desplega aquest objectiu amb capacitat crítica i amb arguments consistents.
- Atrau l'interès del lector, el persuadeix i manté el mateix to i grau de certesa al llarg del treball.
- El punt de vista de l'autor es manté en la 1a o 3a persona al llarg del text.
- Fa un bon ús de les fonts: demostra capacitat de síntesi; fa un tractament honest de la informació; cita i referencia adequadament.
- Manté un nivell alt de formalitat durant tot el text.
- Manté el mateix grau d'especificitat (si es tracta d'un tema especialitzat s'ha d'utilitzar el vocabulari tècnic adequat).

4. La redacció

La redacció és la part central de la generació d'un text. Redactar és transformar les idees en llenguatge escrit, és a dir, en un text coherent, amb una estructura determinada, amb les idees clares, ben lligades i amb uns trets estilístics característics propi dels textos científicoacadèmics.

A continuació us presentem alguns aspectes que cal tenir en compte.

4.1 Estructura

L'estructura dóna unitat de significació al text. Un text ben estructurat presenta un tema central, que constitueix el fil conductor de tot el text, amb la informació necessària per entendre'l, i una ordenació precisa.

El treball ha d'avançar amb ordre seguint un fil lògic, amb una part que situï el tema, una altra que el desenvolupi, i l'última ha de resumir i plantejar les conclusions

Perquè un text sigui coherent cal que la informació nova es vagi incorporant de manera progressiva a la informació coneguda.

Hi ha tres maneres de fer progressar el text:

- Encadenant la informació de manera que cada idea coneguda doni pas a una idea nova (per exemple: *La contaminació de l'aigua es va produir a causa d'un vessament de purins de les granges del voltant. Els purins provenien sobretot d'explotacions porcínes. A la comarca del Pla de l'Estany hi ha un índex molt elevat de granges de porcs.*).
- Una mateixa idea coneguda es va repetint de manera periòdica, per mitjà d'elements de repetició (per exemple: *El petroli és una barreja complexa d'hidrocarburs. Aquesta matèria primera és un recurs natural no renovable, de la qual s'extreuen diferents productes, com ara gasolina, querosè, propà, etc.*).
- La idea inicial es divideix en diversos subtemes o "parts" (per exemple: *La vestimenta dels soldats d'infanteria consistia en una camisa, una armilla, una casaca i uns pantalons. La camisa era de llana, la casaca la duien recollida amb uns gafets...*).

Les idees també han d'estar ben estructurades en paràgrafs i apartats.

El paràgraf

El paràgraf és un conjunt de frases relacionades que desenvolupen un únic tema. Té dues funcions bàsiques: d'una banda, té una funció visual perquè permet fer visible i entenedora l'organització del text, i de l'altra, té una funció significativa perquè serveix per agrupar les diverses idees.

Com a normal general, cada tema respon a un paràgraf diferent. Hi ha temes complexos que requereixen, però, més d'un paràgraf.

Alguns consells:

- Partint de la base que 1 paràgraf = 1 tema, comproveu que un mateix tema no l'hàgiu distribuït en paràgrafs diferents, o que en un mateix paràgraf no desenvolueu més d'un tema.

4. La redacció

- Eviteu paràgrafs que constin d'una sola frase, perquè una successió d'aquest tipus de paràgrafs sembla una llista deslligada d'idees.
- Eviteu paràgrafs que ocupin gairebé tota una pàgina: tenen l'aparença de bloc i dificulten la lectura.
- Procureu alternar amb equilibri paràgrafs més curts amb paràgrafs més llargs per tal de donar un bon ritme al text.
- Com a norma general, cada pàgina ha de tenir entre 4 i 8 paràgrafs i cada paràgraf ha de contenir entre 3 i 4 frases.

Un text està ben estructurat si:

- La informació s'expressa amb claredat.
- Les idees són completes, precises i rellevants. S'evita la informació supèrflua.
- Hi ha continuïtat entre les idees exposades, sense desequilibris.
- Cap concepte queda ambigu ni hi ha contradiccions.
- Presta atenció a la manera com s'incorpora la informació nova i com es relaciona amb la informació ja coneguda.
- Expressa de manera ordenada les idees precises.
- Permet que el text es percebi com una unitat i no pas com l'encadenament d'informacions aïllades.
- Desenvolupa cada idea en un paràgraf.
- Hi ha una bona divisió de paràgrafs.

4.2 Comprensibilitat

Un text és més fàcil de llegir i comprendre si les idees estan ben travades per mitjà de mecanismes sintàctics i morfològics. Les diverses oracions que conformen un text no són unitats aïllades i inconnexes, posades les unes al costat de les altres, sinó que, al contrari, estan lligades o relacionades amb mitjans gramaticals diversos.

A continuació us presentem diversos recursos que us poden ajudar a assegurar la comprensibilitat en un text:

Connectors i marcadors textuais

Els connectors són paraules o grups de paraules que serveixen per organitzar i cohesionar el text de manera que en resulti una lectura més fàcil i clara.

Hi ha dos tipus de connectors: els que es fan servir en l'àmbit de l'oració, és a dir, que fan referència a l'estructura de l'oració, i els que s'usen en l'àmbit del text, és a dir, entre oracions o paràgrafs independents.

Exemple de connector que estructura l'oració:

No és un bacteri sinó un virus.

Exemple de connectors que estructuren el text:

D'una banda, els electors han acudit de manera massiva a les urnes. De l'altra, s'ha percebut un canvi de tendència en el vot de la població més jove.

Aquí teniu un quadre dels principals connectors classificats per la funció que fan.

4. La redacció

Conectors	
Per introduir un tema	amb referència a, referent a, amb relació a, en relació amb, pel que fa a, quant a, respecte a/de
Per continuar sobre un mateix tema o afegir-hi elements	a continuació, a més, a més a més, fins i tot, així mateix, com també, així com, tot seguit, seguidament,
Per expressar una causa	a causa de/que*, per causa de/que*, arran de, com que, perquè, ja que, atès que, vist que, gràcies a/que*, per culpa de, per aquest motiu, pel fet que, per tal com
Per expressar una conseqüència	així, així és que, així doncs, doncs, per tant, en conseqüència, consegüentment, per consegüent, de manera que, en efecte, fins al punt que, per aquest fet
Per expressar una finalitat	a fi de/que*, perquè, per tal de/que*, amb l'objectiu de/que*, a l'efecte de, amb la finalitat de/que*, la finalitat del qual
Per expressar una condició o una excepció	en el cas de/que*, fora que, tret de/que*, llevat de/que*, posat que, sempre que, si, si de cas, si és necessari, si per cas, si s'escau, tenint en compte
Per indicar oposició o objecció	no obstant (això), però, tanmateix, malgrat (que), malgrat tot, així i tot, tot i així, al contrari, amb tot, ara bé, de fet, de tota manera, en canvi, encara que, si bé
Per marcar ordre	a continuació, d'una banda, de l'altra, d'altra banda, d'entrada, per començar, en primer lloc, en segon lloc, al final, en acabat, en darrer lloc, en últim terme, per fi
Per fer aclariments	això és, o sigui, és a dir, a saber, és a saber
Per exemplificar	per exemple, com ara, per il·lustrar això, per exemplificar, un cas concret és, per posar un exemple
Per acabar	finalment, per acabar, per concloure, a manera/a tall de conclusió, en conclusió, així doncs, al capdavant, en darrer terme, en resum, com a resum, en síntesi

* Recordeu que la preposició desapareix davant de la conjunció que. Ex. Va morir a causa d'una sobredosi / A causa de que no utilitzen adobs químics, els cultius ecològics requereixen més superfície de cultiu.

Alguns consells:

- Procureu ser originals i no repetir sempre els mateixos connectors.
- El connectors solen ocupar llocs clau dins del text (sovint van al començament del paràgraf o de la frase).

Elements de repetició

Al llarg del TFG és probable que hàgiu de fer referència sovint a uns quants conceptes clau. Per no esmentar-los sempre de la mateixa manera (si ho féssiu així el text esdevindria feixuc i reiteratiu) disposeu de diversos mecanismes:

4. La redacció

- Determinants. Serveixen per establir relacions com ara de proximitat/llunyania (aquest llibre, aquell llibre), desconegut/conegut (un llibre / el llibre), etc.
- Per fer referència a elements presents en la mateixa situació comunicativa, dispo-seu de pronoms (personals, demostratius, possessius, etc.), adverbis (allí, allà, on, ara, etc.).
- Relacions semàntiques. Per referir-vos al vocabulari d'un mateix àmbit o que man-té certa relació de significat, teniu tres recursos: sinonímia (alumne/aprenent), an-tonímia (fred/calent), hiponímia (lluna és l'hipònim d'astre), hiperonímia (mamífer és l'hiperònim de camell).
- El·lipsi. Es tracta de suprimir un element conegut pel lector perquè apareix molt a prop en el text (per exemple: Freud és el pare de la psicoanàlisi i Freud és autor de La interpretació dels somnis).

Ús correlatiu de les formes verbals

Els verbs del text han de mantenir una relació lògica i estreta durant tot el treball tant pel que fa a l'ús del temps (present, passat o futur) com del mode verbal (indicatiu, condicional, subjuntiu, imperatiu).

Ordre natural de la frase

Per facilitar la llegibilitat del text és aconsellable respectar l'ordre lògic de la frase: subjecte + verb + complements. Qualsevol alteració d'aquest ordre ha de respondre a una voluntat concreta (èmfasi, prioritat d'informació, etc.).

Ús d'estructures verbals

Per tal que el text sigui àgil i fàcil de llegir, cal donar prioritat a les estructures verbals davant de les estructures nominals (per exemple: Els mecanismes de cohesió contri-bueixen expressar de manera clara i precisa les idees, i no: Els mecanismes de co-hesió contribueixen a l'expressió clara i precisa de les idees). D'altra banda, procureu sempre usar el verb en forma activa (les construccions passives són poc naturals) i eviteu les oracions impersonals.

Llargària de les frases

Cal que eviteu fragments llargs i espessos, que dificulten la comprensió, i que els substituïu per frases i paràgrafs curts. Com a orientació general, les frases no haurien de tenir més de 20 paraules (sense comptar-hi articles, preposicions o conjuncions) i els paràgrafs poden oscil·lar entre 3 i 6 línies.

Per contra, un text amb frases massa curtes d'estructura simple amb juxtaposi-cions i coordinacions repetitives tampoc no és àgil, perquè dona la impressió de fraccionament i de redactat telegràfic, d'una banda, i d'empobriment sintàctic, de l'altra.

Cal trobar, doncs, l'equilibri: variar amb mesura l'extensió de les frases i paràgrafs, trobar formes sintàctiques diverses, a més de fer un bon ús dels mecanismes de cohesió per tal que la redacció sigui clara, fluida i natural.

Ús amb mesura dels incisos

De vegades es tendeix a voler donar molta informació en poc espai. Per fer-ho, es farceixen exageradament les frases amb explicacions o incisos col·locats entre comes, guions o parèntesis. A part que fragmenta les frases, cal que en feu un ús moderat perquè el lector s'entrebanca i acaba perdent el fil de la idea que es vol transmetre. És preferible distribuir les diverses idees en frases diferents.

4. La redacció

Riquesa i variació de lèxic

Per enriquir el vocabulari cal evitar la repetició de mots. Com més variat, millor. Repetir una paraula pot fer l'efecte de pobresa de vocabulari i de manca de recursos estilístics. Els sinònims són mostra de riquesa i precisió alhora.

Precisió del lèxic

Per assegurar l'eficàcia comunicativa d'un text cada paraula ha de reflectir al màxim la realitat que es vol expressar.

Eviteu paraules amb significat genèric o vagues (mots multiús) i elimineu expressions innecessàries.

El lèxic, a més, s'ha d'usar amb precisió i ajustar-se als trets propis de la comunicació científica i la terminologia s'ha d'adequar al llenguatge d'especialitat.

Concisió del lèxic

Defugiu la imprecisió lèxica, l'artificiositat, les perífrasis innecessàries, etc.

Expressions genuïnes

Doneu preferència a les formes catalanes sobre els llatinismes i anglicismes innecessaris.

Expressions discriminatòries

Eviteu, tant com sigui possible, però sense arribar a forçar l'estructura de la llengua, termes o expressions que es consideren discriminatòries per raons de sexe, raça, costums, etc. Cal fomentar la utilització d'un llenguatge just, igualitari i respectuós.

Puntuació

Cal fer servir els signes de puntuació d'una manera adequada per cohesionar un text escrit.

S'ha de tenir en compte que els signes de puntuació més importants senyalen els diversos apartats de l'escrit i conformen un veritable esquelet jeràrquic del text:

- *El punt*

S'usa per marcar la pausa del final d'una frase. Quan vulgueu canviar d'idea utilitzeu el punt i a part per separar els paràgrafs.

No es posa punt i final en els títol de capítols i d'apartats, ni tampoc en l'índex.

- *La coma*

Indica una pausa breu en el text. Feu-la servir en aquests casos:

- En una enumeració breu en sèrie, excepte davant de l'últim element precedit de i, o, ni.
- Per indicar el canvi d'ordre dels components d'una frase.
- Per indicar la falta de verb.
- Per indicar una oposició o aclariment.
- Per incloure incisos o comentaris (sempre entre dues comes).

Cal tenir en compte que gairebé mai no hi ha coma entre subjecte i verb, ni entre el verb i els complements forts (complement directe, atribut, complement preposicional, complement predicatiu).

4. La redacció

- *El punt i coma*

És un recurs per redactar frases complexes en què ja utilitzem les comes perquè tenim una sèrie d'elements o per tancar incisos.

- *Els dos punts*

Feu-los servir:

- Per marcar que el que segueix a continuació és l'explicació del que s'ha dit abans.
- Per introduir una citació textual.
- Per introduir una llista o una relació.

Per obtenir més informació, consulteu el Llibre d'estil de la UdG que trobareu a l'apartat Estil UdG a: www.udg.edu/babel.

Marcadors gràfics i visuals

En els treballs acadèmics, segons la disciplina, és habitual incloure gràfics, fórmules, equacions, taules, imatges, etc. Aquests elements gràfics s'han d'inserir en el lloc que els correspon i cal referenciar-los correctament amb el tractament gràfic adequat (color, tipus de lletra, etc.) per aconseguir un treball més entenedor.

Un text és més comprensible i entenedor si:

- Les idees i les frases estan ben relacionades i es fa un ús coherent dels temps verbals.
- Els connectors són variats.
- Es fa un bon ús dels elements de repetició (sinònims, substitució pronominal, el·lipsis, etc.).
- Els mecanismes d'unió contribueixen a expressar de manera clara i precisa les idees.
- La llargada de les frases és adequada, s'eviten les frases massa llargues i amb expressions buides de contingut.
- La puntuació és coherent i apropiada.
- Els elements gràfics són en el lloc que els correspon, estan ben referenciats i el tractament gràfic (color, tipus de lletra, etc.) els fa entenedors.

5. La correcció

■ 5.1. Normes gramaticals

El treball ha de seguir les normes gramaticals de la llengua en què està escrit. Passeu el corrector ortogràfic abans de fer la correcció gramatical. Comproveu que el text no conté errors ni faltes de picatge. Tingueu en compte que els verificadors ortogràfics no detecten els errors de morfologia i sintaxi.

Per obtenir més informació, consulteu l'apartat *Centre de redacció (Recursos i eines en línia)* a: www.udg.edu/babel.

■ 5.2. Convencions tipogràfiques

Sigueu coherents al llarg del treball amb l'ús de les convencions tipogràfiques (majúscules i minúscules, cursives, etc.) i d'escriptura d'abreviacions (abreviatures, sigles i símbols), useu-los amb coherència. Recordeu que hi ha normes internacionals per aplicar aquests criteris de manera adequada, consulteu-les, penseu que no us les podeu inventar.

Per obtenir més informació, consulteu l'apartat *Estil UdG* a: www.udg.edu/babel.

6. La revisió

Abans de donar per enllestit el treball, és important fer una última lectura de la versió final i acabar-lo de revisar.

Us pot ajudar seguir la llista que trobareu a continuació, que resumeix tot allò que hem dit al llarg d'aquestes pàgines.

Format	<ul style="list-style-type: none"> • El TFG conté: <ul style="list-style-type: none"> - portada - índex - introducció - desenvolupament - conclusió - bibliografia - annexos • La jerarquització de títols i subtítols ajuda a identificar les parts del treball i els apartats i subapartats en què s'estructuren.
Estructura	<ul style="list-style-type: none"> • Les idees són completes, precises i rellevants. S'evita la informació supèrflua. • Hi ha continuïtat entre les idees exposades, sense desequilibris. • Cap concepte queda ambigu ni hi ha contradiccions. • Expressa de manera ordenada les idees precises. • Permet que el text es percebi com una unitat i no pas com l'encadenament d'informacions aïllades. • Desenvolupa cada idea en un paràgraf. • Hi ha una bona divisió de paràgrafs.
Autoria	<ul style="list-style-type: none"> • Atrau l'interès del lector, el persuadeix i manté el mateix to i grau de certesa al llarg del treball. • El punt de vista de l'autor es manté al llarg del text (ús de la 1a o la 3a persona). • Fa un bon ús de les fonts: demostra capacitat de síntesi; fa un tractament honest de la informació; cita i referencia adequadament. • Manté un nivell alt de formalitat durant tot el text.

6. La revisió

Comprensibilitat	<ul style="list-style-type: none">• S'utilitza el llenguatge academicocientífic, amb la formalitat adient i ajustant-se a la disciplina, les seves convencions i els mitjans (text, fórmules, equacions, taules, imatges, etc.).• Les frases estan relacionades semànticament mitjançant elements de repetició (ús de sinònims, substitució pronominal, el·lipsis, etc.).• La llargada de les frases és adequada, s'eviten les frases massa llargues i amb expressions buides de contingut. No s'abusa dels incisos.• Els connectors són variats.• Els mecanismes de cohesió contribueixen expressar de manera clara i precisa les idees.• El lèxic s'usa amb precisió i s'ajusta als trets propis de la comunicació científica.• La terminologia és adequada al llenguatge d'especialitat.• La puntuació és coherent i apropiada. <p>Els elements gràfics s'insereixen en el lloc que els correspon, estan ben referenciats i el tractament gràfic (color, tipus de lletra, etc.) els fa entenedors.</p>
Correcció	<ul style="list-style-type: none">• S'ha passat el verificador ortogràfic• El text segueix les normes gramaticals i no conté errors ni faltes de picatge.• Les convencions tipogràfiques (majúscules i minúscules, cursives, etc.) i d'escriptura d'abreviacions (abreviatures, sigles i símbols) s'usen correctament i amb un criteri coherent al llarg del treball.• El treball usa de manera rigorosa els tipus de lletra, els marges i l'interlineat.

